

**RAPORTUL COMISIEI DE SELECȚIE, EVALUARE ȘI ACORDARE
A FINANȚĂRILOR PENTRU ȘCOLI DE VARĂ
DIN TIMBRUL ARHITECTURII**

Sesiunea aprilie 2022

I. Comisia de selecție, evaluare și acordare a finanțărilor pentru proiecte de tip Școli de vară este formată din:

1. arh. Marina Gingirof
2. arh. Ioana Tudora
3. Laura Jiga Iliescu
4. arh. Horațiu Răcășan
5. arh. Eugen Vaida

II. Potrivit prevederilor *Normelor metodologice privind finanțarea de oferte culturale și proiecte editoriale din timbrul arhitecturii*, aprobate prin Hotărârea Consiliului național nr. 142 din 31.01.2022, membrii comisiei au procedat la alegerea președintelui. În urma votului, Eugen Vaida a fost desemnat președinte.

III. Suma scoasă la finanțare pentru secțiunea Școli de vară - sesiunea aprilie, aprobată prin Hotărârea Colegiului Director nr. 76/17.01.2022, este de 375.000 lei, căreia i se adaugă 125.000 de lei, reprezentând o co-finanțare din partea The Prince's Foundation. Astfel, bugetul total alocat secțiunii este de **500.000 lei**.

IV. Numărul proiectelor depuse în secțiunea Școlilor de vară inițiate și realizate de filialele teritoriale ale Ordinului, organizații neguvernamentale fără scop patrimonial sau operatori culturali constituiți ca persoane fizice în sesiunea de finanțare din Timbrul Arhitecturii 2022 este de **24**.

V. Considerații generale

Conform metodologiei de jurizare adoptate, proiectele Școlilor de vară au fost evaluate de fiecare dintre membrii juriului pe baza a patru criterii, cu note de la 0 la 10, punctajul final obținut de fiecare proiect fiind calculat pe baza unui algoritm, în funcție de ponderea respectivului criteriu de evaluare. Punctajul minim pentru finanțarea unui proiect cultural este stabilit la 7,50.

VI. Argumentare

Comisia a apreciat și în acest an diversitatea și ingeniozitatea proiectelor depuse. Deși comisia a obținut cu succes creșterea cu 25% a finanțării avute în vedere pentru asigurarea continuității unor proiecte multianuale valoroase și sprijinirea unui număr cât mai mare de școli de vară, acest lucru nu a putut fi posibil din cauza numărului neașteptat de mare al aplicanților, a creșterii ambițioase a tipurilor de ateliere și din cauza creșterii mediei bugetelor școlilor de vară față de anii precedenți.

Școlile de vară înființate recent au fost în general dezavantajate prin criteriile de selecție față de școlile de vară mai vechi, în acest sens comisia recomandând adaptarea normelor privind criteriile de selecție la noua realitate a fenomenului școlilor de vară și revenirea la plafonarea quantumului finanțării OAR, pentru a oferi un acces echitabil la resurse și inițiativelor aflate la început de drum, susținerea în primii ani fiind esențială pentru evitarea abandonului.

S-a constatat că există o comunicare mai bună cu publicul larg a unor echipe privind realizările din anul precedent (site-uri web, platforme de socializare etc.), comunicare care a susținut și motivat (cu imagini, text sau alt tip de material documentar) necesitatea continuării proiectului începând odată cu finanțarea anterioară. În general au fost sprijinite acele proiecte care compensează lipsa activităților practice sau de alt tip din curricula universitară.

A fost apreciată dimensiunea interdisciplinară a unui număr de proiecte ce au primit finanțare și deschiderea școlilor de vară către domenii conexe arhitecturii.

Din păcate, în unele cazuri, aceste tipuri de activități nu au fost susținute prin implicarea unor specialiști de profil.

Totodată, a fost apreciat impactul real asupra comunităților locale sau profesionale, precum și implicarea directă a acestora în activitățile practice și teoretice. A fost apreciată și susținută diversificarea activităților în cadrul atelierelor și finanțarea componentelor didactice ale proiectelor în detrimentul lucrărilor de construcții.

VII Rezultate

Suma scoasă la finanțare pentru Școlile de vară inițiate și realizate de filialele teritoriale ale Ordinului, organizații neguvernamentale fără scop patrimonial sau operatori culturali constituiți ca persoane fizice este de **500.000 lei**, iar suma totală solicitată este de **1.166.688,00 lei**.

În urma evaluării proiectelor, douăzeci de proiecte au obținut punctaje peste baremul minim (7,50). A fost acordată finanțare integrală pentru opt dintre acestea, iar un proiect a primit finanțare parțială, cu recomandarea de reconsiderare a bugetului. Unsprezece proiecte cu punctaj bun (peste 7,50) nu au primit finanțare, în condițiile în care cererile au depășit suma totală alocată acestei secțiuni.

Astfel, a fost acordată finanțarea pentru următoarele proiecte, în ordine descrescătoare conform clasamentului final, cu suma totală de 500 000 lei:

1.Proiectul nr. 05-17, Asociația Prietenii Școlii de la Bunești: „Școala de la Bunești 2022”, cu suma de 90.200 lei, punctaj 9,81.

Comisia apreciază anvergura școlii de vară și numărul mare de participanți implicați, ceea ce justifică bugetul ridicat al proiectului, corelat și adaptat celor nouă serii de studenți și tipurilor de ateliere. Proiectul este important pentru studenții premiați, însă nu reiese în ce constă concursul propriu-zis, respectiv criteriile de selecție. Nu sunt corelate suficient activitățile cu persoanele care

trebuie să le implementeze și, mai ales, cu prezența lor în buget (de exemplu, existența unui regizor, bugetat pentru realizarea unei Cronici de șantier).

2.Proiectul nr. 05-13, Asociația Maria, „Festivalul Batem fierul la conac! Școala internațională de feronerie de artă și meșteșuguri în construcții”, cu suma 44.700 lei, punctaj 9,81.

Proiectul a fost apreciat pentru consecvență și pentru varietatea activităților anuale. Inaugurarea unei școli de meserii cu certificările aferente poate constitui un exemplu de bună practică pentru instituții și alte organizații. Din prezentarea proiectului nu reiese clar modul de implicare a voluntarilor din comunitate.

3.Proiectul nr. 05-12, Asociația Gaspar, Baltasar & Melchior, „Școala de vară Casa Lutului 2022”, cu suma de 39.765 lei, punctaj 9,68.

Comisia a apreciat proiectul pentru rezultatele dovedite de-a lungul timpului. Activitățile propuse sunt inteligibile și relevante pentru obiectivele urmărite pe termen lung. Recomandăm, pentru viitor, prezentarea unor criterii de selecție a participanților și identificarea mai clară a metodelor de formare interdisciplinară pentru aceștia.

4.Proiectul nr. 05-25, Asociația Arhitectură. Restaurare. Arheologie, Adoptă o Casă la Roșia Montană. „Școala de Vară ARA – ediția a 15-a (2022): Acțiuni de promovare și valorificare a patrimoniului cultural și natural de la Roșia Montană”, cu suma de 56.684 lei, punctaj 9,66.

Comisia consideră că rezultatele pe care le propune Școala de vară sunt conforme obiectivelor Programului de finanțare și că ele vor avea impact relevant asupra comunității. Bugetul este bine detaliat, în concordanță cu activitățile interdisciplinare. Rămân nespecificate domeniul de activitate al voluntarilor, calitatea lor de studenți sau nu, maniera de selecție, posibilitatea de a participa la mai multe module etc.

5.Proiectul nr. 05-2, Fundația Transilvania Trust, „Tabără de restaurare la Castelul Bánffy din Bonțida”, cu suma de 46.989 lei, punctaj 9,50.

Juriul a apreciat faptul că solicitantul a ținut cont de recomandările care i-au fost adresate în cadrul sesiunii de finanțare din anul 2021. Apreciem evaluarea intermediară a participanților și elaborarea unui suport de curs pentru participanții la această școală de vară. Recomandăm ca accentul să fie pus pe activitățile școlii de vară mai mult decât pe diseminarea proiectului. Observăm o discrepanță între suma alocată activităților administrativ - contabile și cea alocată activităților propriu-zise ale școlii de vară.

6.Proiectul nr. 05-8, Asociația Biserici Înlemnite, „Școala de conservare a patrimoniului cultural din lemn - atelierul meșteșugurilor tradiționale care stau la baza bisericii de lemn arse din Povergina”, cu suma de 72.800 lei, punctaj 9,18.

Comisia a apreciat originalitatea temei proiectului și necesitatea formării meșterilor și specialiștilor în contextul puținelor oportunități de acest fel. Proiectul este explicit în ceea ce privește tipul de acțiuni ce vor avea loc, dar este neclar în privința numărului de participanți.

Nu este suficient argumentată componenta imaterială a proiectului, menționată printre obiective, anume maniera de transmitere a cunoașterii dinspre meșter spre viitorul meșter (ucenic). Recomandăm includerea în echipa de proiect a unui etnolog.

7.Proiectul nr. 05-6, Filiala Teritorială București a Ordinului Arhitecților din România în parteneriat cu UAUIM, „IMUAU Summer School. Schönberg 2022”, cu suma de 57.670 lei, punctaj 8,94.

Juriul apreciază îmbunătățirea constantă a proiectului, de la an la an, și viziunea integratoare a acestuia, care cuprinde și elemente ale culturii imateriale. Se recomandă, ca și în ediția trecută, să se permită participarea la activitățile școlii de vară pentru studenții de la toate facultățile de arhitectură din țară. Finalizarea lucrărilor de amenajare a spațiilor de cazare proprii ar reduce pe viitor considerabil cheltuielile din bugetul școlii de vară.

Nu în ultimul rând, juriul atrage atenția că lipsește un specialist etnolog din componența echipei, prezență cu atât mai importantă cu cât proiectul își dorește să acopere componenta culturală locală, orală.

8. Proiectul nr. 05-26, Fundația Cantacuzino Florești, „Școala de vară la Palat În Florești”, cu suma de 39.900 lei, punctaj 8,90.

Echipa își propune de la o ediție la alta activități noi, pe care reușește să le comunice bine către publicul larg. Proiectul este interesant, multidisciplinar, articulat și se înscrie într-un demers mai larg al solicitantului. Relevanța proiectului general al solicitantului este ridicată, dar relevanța școlii de vară în cadrul acestuia este mai puțin evidențiată. Unele subcapitole alocă sume de bani, dar fără a le justifica.

9. Proiectul nr. 05-4, Fundația Biserici Fortificate a Bisericii Evanghelice C.A. din Romania, „Hands on conservation III - atelier de meștesuguri tradiționale”, cu suma parțială de 51.292 lei, punctaj 8,88.

Juriul recomandă ca taxele de participare să excedă bugetul de 10% care reprezintă contribuția proprie a solicitantului, precum și identificarea unor soluții de cazare-masă care să nu fie bugetate supradimensionat față de suma totală a proiectului.

PROIECTELE CARE NU AU OBȚINUT FINANȚAREA:

10. Proiectul nr. 05-18, Fundația Nagy István Alapítvány, „Tabără de creație arhitectură”, punctaj 8,82.

Comisia apreciază longevitatea școlii de vară și demersul din punct de vedere pedagogic adecvat vârstei adolescenței, însă activitățile nu sunt foarte bine detaliate în cererea de finanțare și nici tema concursului nu este specificată clar.

Există o necorelare între activități și produsele proiectului (spre exemplu, sunt menționate expoziții, dar nu și activitățile în urma cărora rezultă materiale expoziționale).

11. Proiectul nr. 05-10, Asociația Culturală Continuum, „Centrul Cultural Năpradea”, punctaj 8,78.

Proiectul este bine încheiat, cu un vădit caracter didactic pentru studenți, cu echipă de meșteri și restauratori. Este propusă o zonă în care există puține inițiative similare. Însă nu este evidențiat criteriul de predictibilitate în ceea ce privește transformarea sitului în centru cultural, imobilul aflându-se în regim de proprietate privată. Comisia nu a fost într-un totu convinsă de unele dintre aspectele de amenajare a clădirii existente.

12. Proiectul nr. 05-21, Fundația Mihai Eminescu Trust, „Școala (pe) Tâmplarilor. Șantier deschis de restaurare și meșteșug în cetatea Sighișoarei”, punctaj 8,64.

Comisia apreciază rolul determinant al organizației în domeniul formării profesionale din domeniul patrimoniului, dar constată că accentul se pune în principal pe componenta de restaurare a casei și mai puțin pe formarea profesională a participanților.

Proiectul nu are parteneri specificați și nu este menționată nici perspectiva unor parteneriate. Articulația obiectivelor cu activitățile proiectului și calendarul acestora suferă de câteva incongruențe. Spre exemplu, prelegerile, vizitele de documentare, tururile ghidate sunt prevăzute anterior perioadei dedicate școlii de vară.

13. Proiectul nr. 05-11, Ferma de Artă, Școala de vară "Triunghi. Arhitectură. Sculptură. Agricultură". Pavilion Solar Experimental, punctaj 8,64.

Deși rezultatul scontat conține elemente de originalitate și reprezintă un beneficiu pentru comunitatea de artiști, caracterul ramificat al activităților este greu de cuantificat și de gestionat, iar calendarul este unul nearticulat în raport cu produsele și activitățile proiectului.

Stabilirea relațiilor între mai multe domenii ale artei, pe de o parte, ale artei plastice cu tehnica și cunoașterea meșteșugului este, la rândul său, una dintre trăsăturile apreciable ale propunerii, însă bugetul redus alocat Școlii de vară, în

comparație cu celelalte activități, a determinat mișcarea punctajului proiectului.

14. Proiectul nr. 05-27, Asociația ARCHÉ, „The Future is Heritage 2022 - școală de vară internațională”, punctaj 8,60.

Deschiderea internațională și implicarea în politicile domeniului patrimoniului material și imaterial reprezintă una dintre valorile evidente ale proiectului.

Cele patru zile alocate Școlii de vară cu participare internațională au o importantă componentă teoretică, esențială pentru dezvoltarea abilităților de problematizare ale tinerilor participanți, dar proiectul este neclar în ceea ce privește activitățile propriu-zise ale școlii de vară și ale celor trei ateliere.

Nu este specificată relevanța proiectului pentru situl ales și nici valoarea acestui sit.

15. Proiectul nr. 05-14, Fundația Archaeus, Sky Hill - Old house new details - Making of 6.0 – 2022, punctaj 8,36.

Comisia apreciază preocuparea pentru salvarea și punerea în valoare a patrimoniului construit, în special a unor construcții neglijate, cum sunt sălașele, însă nu sunt suficient precizate obiectivele și activitățile necesare pentru îndeplinirea acestora.

Proiectul este important pentru tinerii câștigători și pentru participanții la șantier, însă nu reiese în ce constau concursul de proiecte și execuția lor, respective criteriile de selecție.

Comisia este conștientă de rolul tehnicilor tradiționale și de restaurare în cadrul demersului de arhitectură, dar acesta nu reiese din prezentarea proiectului. Recomandăm o detaliere mai atentă a bugetului.

16. Proiectul nr. 05-20, Asociația Apropierea Culturii de Oameni, Locuri și Obiceiuri, „ACOLO la Ceplenița. Pregătire pentru viitor a conacului Cantacuzino-Pășcanu”, punctaj 8,24.

Proiectul este bine scris și detaliat. În plus, propune organizarea unei școli de vară într-o zonă în care nu există alte asemenea demersuri. Din prezentare reiese un aspect important: în proiect sunt implicați specialiști foarte buni în domeniul restaurării.

Totuși, proiectul este prezentat ca fiind unul inovativ, axându-se, așadar, pe renovare și nu pe restaurare. Obiectivul proiectului și provocarea pe care o lansează, anume reinterpretarea ruinelor și transformarea lor într-un sit reversibil, sunt dificil de implementat corespunzător, iar coagularea comunității locale în jurul conacelor în ruină este ambiguă. Intervenția pe o ruină - temă adecvată pentru a pregăti studenții - încadrată unui proiect îmbunătățit - va putea beneficia de finanțări în ediții viitoare ale competiției.

17.Proiectul nr. 05-19, Asociația pentru Patrimoniu Activ-PACT, „Casa cu Har. Școala de vară de restaurare. Ediția a VIII-a”, punctaj 8,15.

Proiectul prezintă interes deopotrivă din perspectiva protejării și valorificării patrimoniului imobil prin restaurare și a deprinderii abilităților tehnice de către studenții arhitecți. Spre deosebire de alte ediții, activităților de construcție în care sunt implicați meșteri li se alocă un buget substanțial mai mare decât activităților didactice și de formare de tip hands-on, specifice școlii de vară de arhitectură.

Credem că prin acest proiect sunt propuse prea multe obiective secundare, a căror relevanță față de obiectivul principal nu este argumentată. Calendarul proiectului este confuz. Nu reiese când anume este prevăzută școala de vară propriu-zisă. Bugetul este unul foarte mare, raportat la numărul de participanți.

Din punct de vedere didactic și al proceselor de restaurare, echipa este competentă, lipsesc însă competențe legate de cercetarea etnologică a tradițiilor locale, inclusă în proiect.

18.Proiectul nr. 05-16, ASOCIAȚIA LOCUS, „Baia de Arhitectură ediția V”, punctaj 8,11.

Comisia apreciază preocuparea pentru conștientizarea patrimoniului comunității locale drept marcă a identității culturale, însă subiectul ales pentru proiectul depus anul acesta este similar celui respins anul trecut, fără a se fi ținut cont de recomandările comisiei din 2021, în special de cea a prezentării unei viziuni de ansamblu pentru amenajarea malului râului, dată de succesiunea etapelor proiectului.

Echipa nu este interdisciplinară, deși intervenția își propune să țină cont de aspecte ecologice. Considerăm că acest proiect este unul complementar obiectivului principal declarat al asociației, și anume, punerea în siguranță a Băilor Neptun din Herculane, finanțată în sesiunile anterioare.

19. Proiectul nr. 05-9, Asociația Bloc Zero, „Atelier de Documentare Creativă: Abandonul etnic din satele cehești din Banat”, punctaj 8,08.

Deși fenomenul depopulării satelor, acompaniat de repopularea lor de către persoane sau familii din mediul urban, este de interes real, necesitatea și relevanța unei școli de vară de arhitectură propuse prin acest proiect sunt insuficient de clar argumentate.

Obiectivul proiectului, în sine un proiect de cercetare antropologică, este ambițios și interdisciplinar, însă nu reiese cum anume poate fi îndeplinit de un grup de maxim 8 studenți (fără competențe speciale în domeniul antropologiei sau etnologiei) și echipa de proiect. Bugetul este disproporționat față de numărul studenților participanți.

20. Proiectul nr. 05-15, Asociația Mișcarea pentru Acțiune și Inițiativa Europeană, „Școala de vară Arhitectura tradițională în Geoparcul Platoul Mehedinți”, ediția a VI-a, punctaj 7,72.

Comisia apreciază caracterul integrativ al proiectului și componenta sa antropologică. În schimb, nu sunt evidențiate relația dintre obiectivele proiectului și produsul său material și relevanța instalației propuse prin proiect pentru comunitate și peisajul local.

Calendarul nu conține specificații referitoare la timpul alocat documentării de factură antropologică și sociologică, pe de o parte, și perioada prevăzută pentru ridicarea instalației, pe de altă parte. Din proiect nu reiese cum anume se distribuie competențele celor 10 studenți care vin din domenii diferite și, de asemenea, nu reiese necesitatea includerii în echipa proiectului a doi economiști.

21. Proiectul nr. 05-22, Asociația pentru Înfrumusețarea Orașului Sibiu, „Școala de Vară de la Sibiu”, punctaj 7,36.

Comisia consideră că formatul proiectului este mai degrabă specific unui atelier de proiectare, nu de școală de vară. Echipa de profesioniști rămâne necunoscută în fapt, iar deschiderea interdisciplinară este insuficientă.

Școala de vară poate contribui la responsabilizarea studenților față de propria activitate, dar relevanța proiectului pentru dezvoltarea aptitudinilor profesionale ale studenților este relativă. Pentru reducerea unor cheltuieli consistente pentru cazare și pentru închirierea spațiilor, comisia recomandă identificarea unor posibile parteneriate la nivel local.

22. Proiectul nr. 05-23, Ordinul Arhitecților din România Filiala Iași, „Inside/OUT”, punctaj 7,32.

Proiectul prevede două tipuri distincte de produse, școala de vară fiind doar unul dintre ele. Celălalt proiect (Zilele Curții Deschise), deși este prezentat ca o continuare a proiectului, nu credem că se încadrează în programul „Școli de Vară”.

Bugetul nu se justifică prin prisma activităților propuse - sunt alocate sume mari pentru cazare, deși facultatea dispune de cămine proprii.

23. Proiectul nr. 05-7, Asociația Operațiunea Salvăm Locuirea, „ȘCOALA DE VARĂ LEGO LOCATIV”, punctaj 6,58.

Juriul consideră că acest proiect nu se înscrie în tipicul unei școli de vară, ci, mai degrabă, reprezintă o activitate care ar putea fi cuprinsă în cadrul Curriculei universitare, fiind vorba despre îmbunătățirea rezultatelor unui proiect de an.

Juriul recomandă ca, pe viitor, cererea de finanțare să conțină un obiectiv care să aducă plus valoare procesului educativ universitar, iar activitățile să fie prezentate mult mai detaliat: tipuri de activități, locul de derulare a acestora, număr de participanți și criteriile de selecție.

În plus, bugetul nu este redactat în concordanță cu activitățile specificate (de exemplu, sunt prevăzute premii în capitolul Buget, dar în proiect nu este menționată organizarea unui concurs) și numărul estimat de participanți.

24.Proiectul nr. 05-28, Asociația Corabia cu Arhitectură, „CÂMPULUNG XIV”, punctaj 6,36.

Comisia consideră că din activitățile propuse nu reiese cum se încadrează acest proiect în specificul unei Școli de vară de arhitectură. Proiectul nu are obiective sau rezultate finale, fiind vorba despre o excursie prin zona Muscel.

Președinte,

arh. Eugen Vaida